

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านหนองบัว หมู่ที่ 5 ตำบลปงแสนทอง

อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อเดือนธันวาคม 2558

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....

(ลงชื่อ) สว่าง เปี้ยอ้าย ประธานชุมชน

(นายสว่าง เปี้ยอ้าย)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านหนองบัว

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านหนองบัว ได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยภาพรวม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการหมู่บ้านหนองบัว

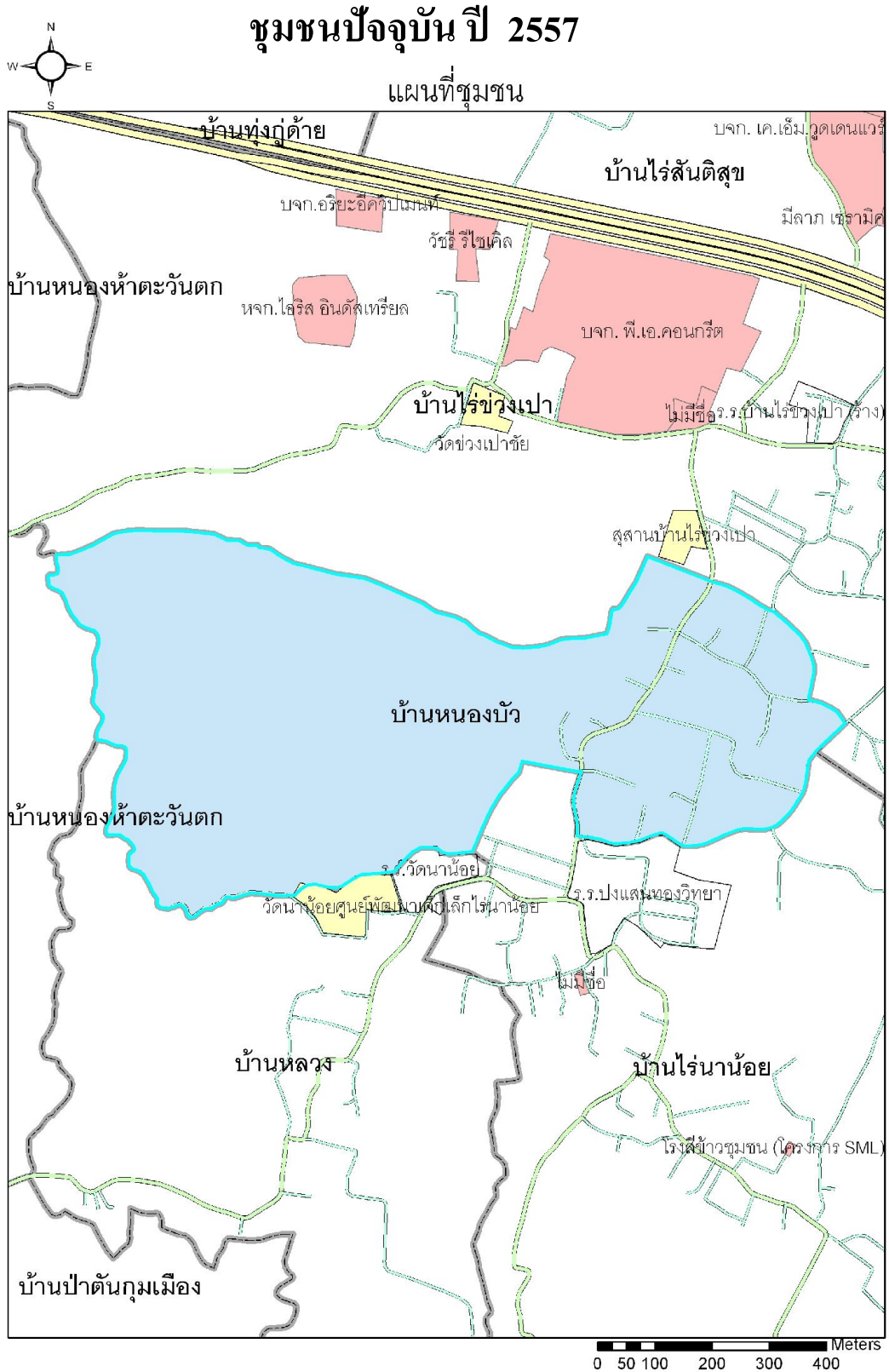
สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-6
ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	7-11
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
จุดอ่อนของชุมชน	
โอกาสของชุมชน	
ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	12-15
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	16-17
ส่วนที่ 5 ภาคผนวก	18

ส่วนที่ 1

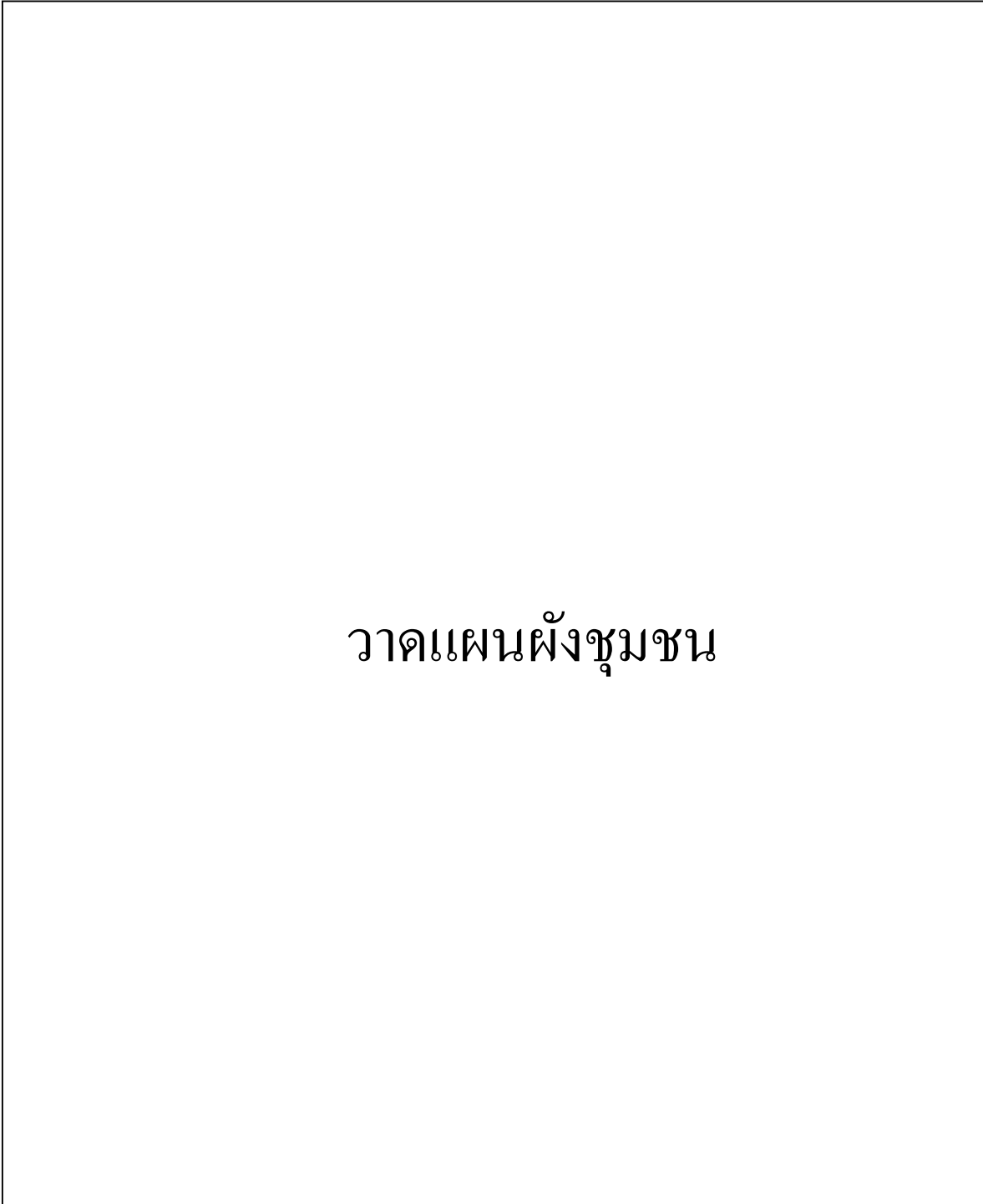
ข้อมูลทั่วไป

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

บ้านหนองบัว หมู่ที่ 5 ต.ปงแสนทอง อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง เริ่มเดิมทีมีชาวบ้าน ประมาณ 5-6 ครัวเรือน มาตั้งถิ่นฐานอยู่สถานที่เมื่อก่อนจะเป็นป่า ทุ่งนาข้าว และสถานวัดเก่าแก่ หรือชาวบ้านเรียกว่า กู่เก่า ป่าช้าเก่าบางส่วน แต่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนาข้าว ชาวบ้านสมัยก่อนจะทำนากันทุก ครัวเรือนทำเพื่อจำหน่ายบ้าง รับประทานเองบ้าง พอมีถนนตัดผ่านไปทางชุมชนบ้านปงแสนทองได้ การเดินทางเข้าเมืองก็สะดวกมากขึ้น แต่ก่อนมาชุมชนบ้านหนองบัว ยังเป็นชื่อรวมของบ้านไร่นาน้อย เมื่อประมาณ พ.ศ. 2540 ก็ได้แบ่งเขตหมู่ที่ 5 ออกเป็น 3 ชุมชน ชุมชนบ้านหนองบัวจึงอยู่ในเขตความ รับผิดชอบของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จนถึงปัจจุบัน

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 160 ครัวเรือน
ประชากร 612 คน ชาย 292 คน หญิง 320 คน
- อาชีพหลัก (1) ทำนา จำนวนครัวเรือน
(2) รับจ้าง จำนวนครัวเรือน
(3) เซรามิก ,จักแด้,จักสานไม้ไผ่ จำนวนครัวเรือน
- อาชีพเสริม (1) ทำสวน จำนวนครัวเรือน
(2) ปลุกพืชผัก จำนวนครัวเรือน
(3) จำนวนครัวเรือน
(4) จำนวนครัวเรือน
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2551)บาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) ปี 2551จำนวน ครัวเรือน

1.4 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัย ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 2,000 ไร่ ทำนาปีละ 1 ครั้ง
- พื้นที่ทำนา 1,500 ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน 60 ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ 2 ไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคลอง ชลประทาน).....ไร่
- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ) สาธารณะ จำนวน 2 ไร่
- แหล่งน้ำสาธารณะแห่ง
- ประปา..... แห่ง ผู้ใช้ครัวเรือน บ่อสาธารณะ แห่ง

- โรงเรียน(ระดับ) ประถม 2 แห่ง วัด (ระบุด) จำนวน 1 แห่ง

- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าครัวเรือน ร้อยละ
- โทรศัพท์สาธารณะแห่ง ส่วนตัว (เบอร์บ้าน)เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือเครื่อง
- หอกระจายข่าว 1 แห่ง วิทยุชุมชน แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนแห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- ศาลาประชาคม.....แห่ง อื่น ๆ สนามกีฬา 1 แห่ง, ศูนย์เด็กเล็ก 1 แห่ง

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- เทียนพรรษา เดือนกรกฎาคม
- สงกรานต์ เดือนเมษายน
- ออกพรรษา เดือนตุลาคม

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1.
2.
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือ นายสว่าง เปี้ยอ้าย การติดต่อโทร. 08-1884-9695

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

- 1) 2).....
- 3) 4).....
- 5) 6).....
- 7) 8).....
- 9).....

1.6.3 รายชื่อหัวหน้าคุ้ม

- 1) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 2) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 3) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 4) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 5) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 6) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 7) คุ้ม..... ชื่อ.....
- 8) คุ้ม..... ชื่อ.....

1.6.4 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- 1) 2).....
- 3) 4).....

1.6.5 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

- 1) 2).....
- 3) 4).....
- 5) 6).....
- 7) 8).....
- 9) 10).....
- 11) 12).....

1.6.6 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

-
-
-
-

1.6.7 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

-
-
-
-
-
-
-
-
-

1.6.8 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

-
-
-
-
-

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. 2.
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กลุ่มเกษตรกร	-	-	60	-	-	-	-
2	กลุ่มออมทรัพย์	-	-	385	-	-	-	-
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์	-	-	1,600	-	-	-	-
4	กลุ่มแม่บ้านเย็บปัก ถักร้อย	-	-	12	-	-	-	-
5	กลุ่มเยาวชนเซรามิก	-	-	10	-	-	-	-
6	กลุ่มผู้สูงอายุ	-	-	40	-	-	-	-
7	กลุ่มอาชีพทำแหนม ชุมชน	-	-	7	-	-	-	-

3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว สาธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -คนในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น -คณะกรรมการชุมชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง -คณะกรรมการชุมชนขาดการประชุมและประสานงาน -เกษตรกรยังคงใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช -การเลือกคณะกรรมการไม่ตรงกับความถนัด 		

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรจะสร้างโอกาสอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -รัฐและส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนส่งเสริมอาชีพ -มีผลผลิตทางการเกษตรจำหน่าย เช่น ข้าว -มีสถาบันการศึกษาอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง -การคมนาคมสะดวก 		

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการบริหารชุมชน -การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีน้อย -ระบบน้ำไม่มีชลประทานและยังไม่เพียงพอกับการทำการเกษตร -ขาดการส่งเสริมด้านสวัสดิการต่าง ๆ ในชุมชน 		

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	1.1 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร หลังการเก็บเกี่ยวข้าวช่วง ฤดูแล้ง	ทำให้ราษฎรขาดน้ำในการ ปลูกพืชอื่น ๆ ในฤดูแล้ง
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคน ในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลด รายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)	2.1 ไม่มีอาชีพรองรับหลัง ฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวทำ ให้เกิดการว่างงาน	ทำให้ราษฎรในชุมชนไม่มี อาชีพว่างงาน
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การ สงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)		

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<p><u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)</p>		
5	<p><u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิัยด้านสาธารณสุข)</p>		
6	<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)</p>		

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และมีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/</u> <u>วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

- 4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ.....

- 4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)
- 1)
 - 2)
 - 3)
 - 4)
 - 5)
 - 6)
 - 7)
- 4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)
- 1)
 - 2)
 - 3)
 - 4)
 - 5)
 - 6)
 - 7)
 - 8)
 - 9)
 - 10)
 - 11)
 - 12)

4.4 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง
(พึ่งตนเอง:พ ,กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่น ๆ	
1	ก่อสร้างระบบระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กชุมชน หนองบัว หมู่ 5 ต.ปงแสนทอง	ชุมชนหนองบัว	ปี 2558		-	/	-	-	ส
2	ต่อยอดท่อระบายน้ำทิ้งท่อ Ø 80 มม. ความยาว 500 เมตร	ชุมชนหนองบัว	ปี 2558		-	/	-	-	ส
3	ขอปรับพื้นผิวถนนความยาว 1,500 เมตร จากทาง แยกป่าชุมชนบ้านหนองบัวถึงบ่อบำบัดน้ำทิ้ง เพราะเป็นเส้นทางสายหลักของหมู่บ้านและเชื่อม ระหว่างบ้านปงแสนทอง	ชุมชนหนองบัว	ปี 2558		-	/	-	-	ส
4	ขอถนนคอนกรีตตามซอยที่ตกค้างคือซอย 2/2 ซอย 9/2 มีความกว้าง 4 – 5 เมตร ยาว 300 เมตร	ชุมชนหนองบัว	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก